

Sukladno odredbama članka 1. pod 1a, 1d; članka 2; članka 5. i 7. Zakona o računovodstvu i reviziji BiH i IFAC-ovih Međunarodnih standarda edukacije (MSE), Komisija za računovodstvo i reviziju Bosne i Hercegovine (Komisija) na svojoj sjednici od 4.11.2019. donosi sljedeću:

O D L U K U
O UVJETIMA ZA STJECANJE ZVANJA U RAČUNOVODSTVENOJ
PROFEŠIJI U BOSNI I HERCEGOVINI

I

Ovom odlukom utvrđuju se UVJETI za stjecanje pojedinih zvanja navedenih u Odluci o vrstama profesionalno-stručnih zvanja na temelju implementacije MSE prema Zakonu o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine i Jedinstvenom programu testiranja kandidata za računovodstvenu profesiju i to za zvanja:

- certificirani računovodstveni tehničar,
- certificirani računovoda i
- ovlašteni revizor.

CERTIFICIRANI RAČUNOVODSTVENI TEHNIČAR (CRT)

1. Profesionalno stručno zvanje certificirani računovodstveni tehničar podrazumijeva da kandidat ispunjava sljedeće uvjete:

1.1. Ima četverogodišnje srednje opće ili tehničko obrazovanje.

1.1.1. Ako ima završenu srednju ekonomsku školu, treba imati dvije godine praktičnog iskustva na poslovima računovodstva, od čega najmanje jednu godinu na poslovima sudjelovanja u izradi finansijskih izvještaja, ili tri godine na poslovima računovodstva.

1.1.2. Ako ima završenu srednju školu koja nije ekonomskog usmjerenja, treba imati tri godine praktičnog iskustva na poslovima računovodstva, od čega najmanje dvije godine na poslovima sudjelovanja u izradi finansijskih izvještaja, ili četiri godine na poslovima računovodstva.

1.2. Ima položene profesionalno-stručne ispite predviđene za stjecanje zvanja certificirani računovodstveni tehničar iz sljedećih predmeta:

- Uvod u finansijsko računovodstvo,
- Troškovno računovodstvo i uvod u upravljačko računovodstvo,
- Menadžment i komunikacije i
- Informacijske tehnologije i primjene.

1.3. Prihvaća prava i obveze iz važećeg međunarodnog kodeksa etike za profesionalne računovođe, a posebno obvezu kontinuiranog profesionalnog razvoja u cilju obnavljanja i inoviranja svojih profesionalno-stručnih znanja, predviđenih za ovaj stupanj stručnog zvanja, a sukladno članku 6., stavak 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine.

1.4. Praktično iskustvo se dokazuje uvjerenjem poslodavca da je kandidat obavljao poslove sukladno podtočkama 1.1.1. i 1.1.2.

1.5. Praktično iskustvo može se stjecati prije, tijekom ili nakon polaganja ispita, s tim da kandidat ne može steći profesionalno-stručno zvanje dok ne ispuni zahtjeve u svezi s praktičnim iskustvom.

CERTIFICIRANI RAČUNOVODA (CR)

2. Profesionalno-stručno zvanje certificirani računovođa može steći osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

2.1. Ima završen:

- a) ekonomski akademski/znanstveni studij III ciklusa i stečeno zvanje doktor ekonomskih znanosti, ili
- b) ekonomski akademski/znanstveni studij II ciklusa i stečeno zvanje magistar/master (min 300 ECTS bodova) ili magistar ekonomskih znanosti (prema programima koji su se primjenjivali prije bolonjskog procesa) ili
- c) diplomski znanstveni ekonomski studij prema programima koji su se primjenjivali prije bolonjskog procesa i stečeno zvanje diplomirani ekonomista, ili
- d) ekonomski akademski/znanstveni studij I ciklusa prema bolonjskom procesu i stečeno zvanje diplomirani ekonomista ili drugo ekvivalentno zvanje u skladu sa zvaničnom nomenklaturom akademskih zvanja s ostvarenih 240 ECTS bodova, ili
- e) ekonomski akademski/znanstveni studij I ciklusa prema bolonjskom procesu i stečeno zvanje diplomirani ekonomista ili drugo ekvivalentno zvanje u skladu sa zvaničnom nomenklaturom akademskih zvanja s ostvarenih 180 ECTS bodova, ili
- f) stručni ekonomski studij prema bolonjskom procesu, ekonomski studij završen na visokim poslovima školama ili odsjecima visokih škola ekonomskih fakulteta, ili
- g) višu ekonomsku školu (prema programima koji su se primjenjivali prije bolonjskog procesa), ili
- h) ostali akademski/znanstveni ili stručni studij.

2.1.1. Ako osoba ima završen studij pod točkom 2.1a) ili 2.1b) ili 2.1c) ili 2.1d) treba imati najmanje dvije godine praktičnog iskustva na poslovima računovodstva, od čega najmanje jednu godinu na sudjelovanju u sastavljanju finansijskih izvještaja, ili tri godine praktičnog iskustva na poslovima računovodstva.

2.1.2. Ako osoba ima završen studij pod točkom 2.1e) treba imati najmanje tri godine praktičnog iskustva na poslovima računovodstva, od čega najmanje jednu godinu na sudjelovanju u sastavljanju finansijskih izvještaja ili četiri godine praktičnog iskustva na poslovima računovodstva.

2.1.3. Ako osoba ima završen studij pod točkom 2.1f) ili 2.1h) treba imati najmanje četiri godine praktičnog iskustva na poslovima računovodstva, od čega najmanje dvije godine na sudjelovanju u sastavljanju finansijskih izvještaja ili pet godina praktičnog iskustva na poslovima računovodstva.

2.2. Ima položene profesionalno-stručne ispite predviđene za stjecanje zvanja certificirani računovođa iz sljedećih predmeta:

- Poslovno pravo i porezi,
- Primjena upravljačkog računovodstva,
- Finansijsko izvještavanje 2,
- Revizija i sustavi interne kontrole i
- Primjena finansijskog menadžmenta.

- 2.2.1. Osobe pod točkama 2.1a), 2.1b), 2.1c), 2.1d), 2.1e), a koje su stekle akademsku diplomu iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija ne polažu predmet Poslovno pravo i porezi.
- 2.2.2. Osobe pod točkama 2.1a), 2.1b), 2.1c), 2.1d), 2.1e), a koje su registrirane kod entitetskih saveza zaključno s ispitnim rokom u studenom 2019. također ne polažu predmet Poslovno pravo i porezi.
- 2.2.3. Na osobni pisani zahtjev osobama pod točkom 2.1a) priznaje se zvanje certificirani računovođa ako su stekla doktorat znanosti iz oblasti računovodstva, poslovnih financija ili revizije i ispunjavaju uvjete iz točke 2.1.1. ove odluke te koje imaju objavljena najmanje tri rada iz oblasti teorije i prakse računovodstva u časopisima priznatim od strane Komisije, ili koje imaju najmanje tri godine radnog iskustva u univerzitetskoj nastavi iz ovih oblasti.
- 2.2.4. Na osobni pisani zahtjev osoba pod točkom:
2.1b), a koje su završile studij iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija te koje imaju objavljen najmanje jedan rad iz oblasti teorije i prakse računovodstva u časopisima priznatim od strane Komisije, imaju pravo na redukciju ili oslobođanje od polaganja ispita iz točke 2.2, izuzev predmeta *Financijsko izvještavanje 2*;
- Na osobni pisani zahtjev osoba pod točkama:
2.1c) i 2.1d) koje su završile studij iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija imaju pravo na redukciju ili oslobođanje od polaganja ispita iz točke 2.2, izuzev predmeta *Financijsko izvještavanje 2*.
- 2.3. Uvjeti i postupak u svezi s redukcijom ili oslobođanjem od polaganja ispita ili priznavanja zvanja bit će detaljno propisani posebnim pravilnikom Komisije.
- 2.4. Prihvaća prava i obveze iz važećeg međunarodnog kodeksa etike za profesionalne računovođe, a posebno obvezu kontinuiranog profesionalnog razvoja u cilju obnavljanja i inoviranja svojih profesionalno-stručnih znanja, predviđenih za ovaj stupanj stručnog zvanja, sukladno članku 6. stavak 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine.
- 2.5. Praktično iskustvo se dokazuje uvjerenjem poslodavca da je kandidat obavljao poslove sukladno podtočkama 2.1.1), 2.1.2) i 2.1.3).
- 2.6. Praktično iskustvo može se stjecati prije, tijekom ili nakon polaganja ispita, s tim da kandidat ne može steći profesionalno-stručno zvanje dok ne ispuni zahtjeve u svezi s praktičnim iskustvom.

OVLAŠTENI REVIZOR (OR)

3. Profesionalno-stručno zvanje ovlašteni revizor može stići osoba koja ima završen diplomski ili dodiplomski studij i zvanje certificiranog računovođe s važećom licencom, s najmanje tri godine praktičnog iskustva u ovom zvanju ili tri godine praktičnog iskustva kod ovlaštenog revizora uz sudjelovanje u najmanje dvije revizije godišnje, te položene ispite predviđene za ovo zvanje. Praktično iskustvo se dokazuje uvjerenjem poslodavca.
- 3.1. Ispitima se dokazuje obvezna razina profesionalne stručnosti za samostalno davanje mišljenja o fer i korektnom prikazu finansijskih izvještaja koji su predmet revizije.
- 3.2. Ako kandidat zadovoljava navedene uvjete, on mora potpisati izjavu o prihvaćanju obveze poštivanja važećeg međunarodnog kodeksa etike za profesionalne računovođe

i stalnog kontinuiranog profesionalnog razvoja predviđenog za ovo profesionalno zvanje.

3.3. Pored znanja i iskustva utvrđenih za certificiranog računovođu, ovlašteni revizor treba posjedovati dopunska aktualna znanja o MSFI i Međunarodnim standardima revizije, te tehnikama revizije finansijskih izvještaja.

3.4. Program za polaganje profesionalno-stručnih ispita predviđenih za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora, obvezno obuhvaća sljedeće predmete:

- Napredno upravljačko računovodstvo,
- Napredna revizija,
- Napredno finansijsko izvještavanje,
- Napredni finansijski menadžment i
- Strategijski menadžment.

3.4.1. Na osobni pisani zahtjev osobama iz točke 2.1a), a koja su stekla doktorat znanosti iz oblasti računovodstva, poslovnih financija ili revizije i ispunjavaju uvjete iz točke 3. ove odluke te koje imaju objavljena najmanje tri rada iz oblasti teorije i prakse računovodstva u časopisima priznatim od strane Komisije, ili koja imaju najmanje tri godine radnog iskustva u univerzitetskoj nastavi kao nastavnik na predmetu revizija finansijskih izvještaja, računovodstvo ili poslovne financije, priznaje se zvanje – ovlašteni revizor.

3.4.2. Na osobni pisani zahtjev osoba pod točkom 2.1b) koje je završila studij iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija i koje imaju objavljen najmanje jedan rad iz oblasti teorije i prakse računovodstva u časopisima priznatim od strane Komisije, imaju pravo na redukciju ili oslobađanje od polaganja ispita iz točke 3.4. izuzev predmeta *Napredna revizija*.

3.4.3. Uvjeti i postupak u svezi s redukcijom ili oslobađanjem od polaganja ispita ili priznavanja zvanja bit će detaljno propisani posebnim pravilnikom Komisije.

3.5. Praktično iskustvo može se stjecati prije, tijekom ili nakon polaganja ispita, s tim da kandidat ne može steći profesionalno-stručno zvanje dok ne ispuni zahtjeve u svezi s praktičnim iskustvom.

3.5.1. Nakon stjecanja zvanja certificiranog računovođe kandidat može pristupiti polaganju ispita za stjecanje zvanja ovlašteni revizor, ali mu entitetski savezi nakon položenih ispita neće izdati certifikat ovlaštenog revizora dok ne ispuni uvjete vezano za praktično iskustvo i dostavi dokaz o istom.

II

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje važiti Odluka o uvjetima za stjecanje zvanja u računovodstvenoj profesiji BiH, br. 5-5/16 od 25.2.2016.

Ova odluka stupa na snagu i primjenjuje se od 1. siječnja 2020.

Broj:186-6/19

Predsjedavajući
Komisije za računovodstvo i reviziju BiH

Augustin Mišić